

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/80/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122210534
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4122210534.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: Krajská prokuratúra Nitra, so sídlom Nitra, Damborského 1, IČO: 35 629 061, proti žalovaným: 1. Poľnohospodárske družstvo Veľké Zálužie, so sídlom Veľké Zálužie, Hlavná 1, IČO: 00 198 013, zastúpený JUDr. Slávik a partneri, s. r. o., so sídlom Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 3, IČO: 36 861 375, 2. neznámi dedičia po A. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. C. XXX, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 3. neznámi dedičia po B. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. C. XXX, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 4. D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., G. X, 5. D. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX, 6. I. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. C., H. XX, 7. neznámi dedičia po D. J., zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 8. neznámi dedičia po D. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. C. XXX, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, o určenie, že nehnuteľnosti ku dňu smrti patria do vlastníctva zomrelých, o odvolaní žalovaného v 1. rade a o odvolaní Slovenského pozemkového fondu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 5. apríla 2023 č. k. 12C/94/2022-137 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu p
o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol takto:
„I. Súd určuje, že A. A., narodený X.XX.XXXX, zomrelý XX.X.XXXX, naposledy bytom B. C. K. XXX, bol ku dňu smrti vlastníkom pozemkov označených ako parcely registra "E" č. 2600/2 - orná pôda o výmere 15 980 m², č. 3938 - orná pôda o výmere 14 448 m² obidvoch v podiele 1/2 zapísaných na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra, pozemku označeného ako parcela registra "E" č. 2606/5 - orná pôda o výmere 1625 m² v podiele 1/1 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra.
II. Súd určuje, že B. A., L. M., narodená X.X.XXXX, zomrelá 30.11.1971, naposledy bytom B. C. K. XXX, bola ku dňu smrti vlastníčkou pozemkov označených ako parcely registra "E" č. 2600/2 - orná pôda o výmere 15 980 m², č. 3938 - orná pôda o výmere 14 448 m² obidvoch v podiele 1/2 zapísaných na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra.

III. Súd určuje, že H. A., narodený XX.X.XXXX, zomrelý XX.X.XXXX v F., bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku označeného ako parcela registra "E" č. 2648 - orná pôda o výmere 20 048 m² v podiele 1/3 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra.

IV. Súd určuje, že D. J., bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku označeného ako parcela registra "E" č. 2648 - orná pôda o výmere 20 048 m² v podiele 1/3 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., N. F..

V. Súd určuje, že D. A., narodený XX.X.XXXX, zomrelý XX.X.XXXX, naposledy bytom B. C. K. XXX, bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku označeného ako parcela registra "E" č. 2648 - orná pôda o výmere 20 048 m² v podiele 1/3 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra.

VI. Žalobcovi súd náhradu trov konania voči žalovaným v 1. až 8. rade nepriznáva.

VII. Žalovaní v 1. až 8. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Nitra súdny poplatok vo výške 99,50 eura do 10 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

1.1. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 93 ods. 1 písm. b/ CSP, § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, 2, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1 až 3, § 134 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 63 zák. č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti, ako aj ustanoveniami zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam - § 5 ods. 3, § 38, § 39 ods. 3 a § 70 ods. 1, ako aj zisteným skutkovým stavom.

1.2. Na základe zisteného skutkového stavu súd zistil, že pôvodnými vlastníkami, resp. podielovými spoluvlastníkmi prejednávaných sporných nehnuteľností boli A. A., B. A., H. A., D. J., D. A.. Z LV č. XXXX - kat. úz. B. C., vyhotoveného dňa 01. 12. 2005 vyplýva, že ako vlastníci parcely reg. "E" č. 2600/2 - orná pôda o výmere 15 980 m², č. 3938 - orná pôda o výmere 14 448 m² boli zapísaní v podiele 1/2 A. A. a v podiele 1/2 B. A., L. M.. Z LV č. XXXX - kat. úz. B. C., vyhotoveného dňa 01. 12. 2005 vyplýva, že ako vlastníci parcely reg. "E" č. 2606/5 - orná pôda o výmere 1625 m² bol zapísaný v podiele 1/1 A. A.. Z LV č. XXXX - kat. úz. B. C., vyhotoveného dňa 01. 12. 2005 vyplýva, že ako vlastníci parcely reg. "E" č. 2648 - orná pôda o výmere 20 048 m² boli zapísaní v podiele 1/3 H. A., v podiele 1/3 D. J. a v podiele 1/3 D. A.. Zo správy Obce B. C. zo dňa 13. 07. 2020 vyplýva, že A. A., B. A., H. A., D. J. a D. A. zomreli. A. A., nar. XX. XX. XXXX, zomrel XX. XX. XXXX, B. A., nar. XX. XX. XXXX, zomrela XX. XX. XXXX, H. A., nar. XX. XX. XXXX, zomrel XX. XX. XXXX, D. A., nar. XX. XX. XXXX, zomrel XX. XX. XXXX. O D. J. sa nepodarilo zistiť žiadne údaje. Pozemky, ktoré sú predmetom tohto sporu, neboli predmetom dedičského konania po týchto osobách a ešte k 01. 12. 2005 boli na spomínaných listoch vlastníctva zapísaní ako vlastníci.

1.3. Dňa 30. 12. 2005 bola spísaná notárska zápisnica, kde D. A., zastúpený JUDr. Františkom Tkáčom vyhlásil, že titulom vydržania nadobudol do svojho vlastníctva v celosti pozemky v kat. úz. B. C., označené ako parcely registra „E“ č. 2600/2 – orná pôda o výmere 15 980 m², č. 2606/5 – orná pôda o výmere 1 625 m², parc. č. 2648 – orná pôda o výmere 20 048 m² a parc. č. 3938 – orná pôda o výmere 14 448 m². Správa katastra v Nitre vykonala zápis vlastníckeho práva k vyššie označeným pozemkom záznamom č. Z 6958/05-87/06 v prospech D. A. na LV č. XXXX – kat. úz. B. C.. O. D. A. bolo vedené trestné konanie pre spáchanie trestného činu podvodu spolupáchateľstvom, ktoré síce bolo zastavené, avšak z dôvodu, že obžalovaný zomrel. Uvedené však v zmysle ust. § 193 CSP nebránilo skúmať spornú otázku vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ako aj riešiť predbežnú otázku platnosti kúpnej zmluvy uzatváranej medzi žalovaným v 1. rade a I. A., ako aj platnosť vyhlásenia D. A. o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Vyhlásenie D. A. o splnení podmienok vydržania k sporným pozemkom súd vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon, a to s poukazom na výpoveď I. M., ktorá v rámci trestného konania uviedla, že podklady pre notársku zápisnicu o vydržaní – vyhlásenie jej bolo podstrčené s inými papiermi a nikdy by takéto nepravdivé vyhlásenie nepodpísala, poprela existenciu dohody o prevzatí pozemkov D. A. a jeho ani osobne nepozná. S obsahom vyhlásenia zo dňa 07. 10. 2005 sa vôbec neoboznámila, nečítala ho z dôvodu, že dôverovala D. H., pričom obsah listín bol prekrytý a ona mala priestor len pre svoj podpis. Nevedela sa preto vyjadriť o okolnostiach v ňom uvedených. Notárska zápisnica navyše ani neobsahovala vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu o tom, že nemá k vzniku vlastníckeho práva výhrady (§ 63 písm. a/ bod 3 Notárskeho poriadku). D. A. tieto pozemky neužíval, nemohol nadobudnúť presvedčenie o tom, že mu nehnuteľnosti patria, a preto nemohol byť dobromyseľný, pričom držiteľom nehnuteľností vôbec nebol. Podľa názoru súdu tak

neboli splnené podmienky pre vydanie osvedčenia. Znamená to, že D. A. nenadobudol vlastnícke právo k sporným pozemkom v kat. úz. B. C., pretože nesplnil zákonné podmienky vydržania, a teda nemohol sa ani stať vlastníkom týchto pozemkov, napriek tomu, že do katastra nehnuteľností bol zapísaný. Nebol teda ku dňu svojej smrti, t. j. k 15. 05. 2017 vlastníkom týchto pozemkov a po ňom ich teda nemohla dedením nadobudnúť jeho dedička P. I. A. a táto následne nemohla ani platne uzatvoriť kúpnu zmluvu so žalovaným v 1. rade ohľadne sporných pozemkov.

1.4. Pokiaľ žalovaný v 1. rade argumentoval, že sporné nehnuteľnosti nadobudol vydržaním, súd sa s jeho tvrdením nestotožnil, pretože vykonané dokazovanie naznačovalo tomu, že žalovaný v 1. rade nemohol byť dobromyseľný, museli vzniknúť u neho pochybnosti z dôvodu, že štatutárny zástupca – predseda družstva P. D. O., ktorý podpisoval kúpnu zmluvu, bol v trestnom konaní vedenom proti D. A. vypočutý ako svedok, čo muselo v ňom vzbudiť minimálne pochybnosti, či je s pozemkami všetko v poriadku, ďalej vlastnoručne podpisoval oznámenie PD Veľké Zálužie z 12. 02. 2007, ktoré bolo zabezpečené ako dôkaz v trestnom konaní, v ktorom potvrdil, že D. A. nikdy neužíval uvedené pozemky. Už samotná skutočnosť a vedomosť o trestnom stíhaní musela narušiť jeho dobrú vieru a vyvolať v ňom pochybnosti. V tomto smere poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 50/2010-11 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 107/2011, v zmysle ktorého na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a nemožno uvažovať o ochrane vlastníckeho práva, hoc i dobromyseľného nadobúdateľa. Z výpovede P. O. v trestnom konaní zo dňa 07. 12. 2010 mal súd preukázané, že pred uzatváraním si pozrel list vlastníctva a vedel, kto je vlastníkom jednotlivých parciel, pričom zistil, že časť parciel, na ktorej malo družstvo uzatvorené platné nájomné zmluvy so Slovenským pozemkovým fondom, ako aj inými vlastníkmi, má zmenu vlastníckych práv. Je nesporné, že k prevodu nehnuteľností z I. A. na žalovaného v 1. rade došlo v roku 2018, ale dobrá viera žalovaného ako nadobúdateľa hodnoverne preukázaná nebola. Podľa okolností prípadu mal súd za to, že žalovaný v 1. rade, resp. jeho štatutárny zástupca evidentne mal vedomosť o tom, že tu existovalo trestné stíhanie voči D. A., ako aj o tom, že práve on mal nezákonne nadobudnúť dotknuté nehnuteľnosti. Takáto skutočnosť ohľadne nezákonného nadobudnutia nehnuteľností v kat. úz. B. C., či už D. H., alebo D. A., bola žalovanému dobre známa už v roku 2006, keď odmietol jednotlivým osobám platiť nájomné z dôvodu, že podľa evidencii v katastri nehnuteľností už neboli vlastníkmi pozemkov. Žalovaný v 1. rade obhospodaroval v danej lokalite pozemky, pričom vedel, resp. mohol vedieť, že ak sa v obci B. C. rieši nezákonné nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním v prospech tretích osôb, išlo aj o medializovanú vec. Tieto skutočnosti si mal preveriť, pričom pokiaľ zástupca žalovaného v 1. rade tvrdil, že na LV č. XXXX pre kat. úz. B. C. nebola žiadna poznámka o trestnom stíhaní, čo je síce pravda, avšak z vyjadrenia žalobcu z dôvodu, že došlo k nezákonnému výmazu predmetnej poznámky, čo je v súčasnej dobe aj predmetom trestného stíhania, pričom žalovaný o tejto skutočnosti musel vedieť už v roku 2014, čo preukazujú aj nájomné zmluvy založené v spise, pričom už v tom čase bola poznámka o trestnom stíhaní voči D. A., z čoho vyplýva, že už v tom čase musel si byť vedomý, aj napriek uvedenej medializácii, že ohľadom pozemkov nie je všetko v poriadku. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žalovaný v 1. rade nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe dobrej viery.

1.5. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že síce bol v konaní úspešný, avšak si náhradu trov konania neuplatnil.

1.6. Pokiaľ žalovaný v 1. rade namietal procesnú stránku veci v súvislosti s označením žalovaných v 2., 3., 7. a 8. rade, kde namietal nedostatok procesnej subjektivity, súd mal za to, že táto námietka nie je dôvodná. Poukázal na to, že v danom prípade ide o konanie o určenie vlastníckeho práva, a nie o konanie vyvolané dedičským konaním podľa § 194 CMP. V danej veci ide o spor o vlastníctvo, a teda o nútené procesné spoločenstvo. Vychádzal z ust. § 34 ods. 3 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, v zmysle ktorého neznámych vlastníkov pred súdom vo veciach nehnuteľností, keď vlastník nie je známy, a to aj vtedy, keď vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné, zastupuje Slovenský pozemkový fond. Pasívnu legitimáciu žalovaný teda s poukazom na formuláciu petitu považoval za správnu.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný v 1. rade, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zamietnutia žaloby voči žalovaným v 1., 4., 5. a 6. rade a zastavenia konania voči žalovaným v 2., 3., 7. a 8. rade. Svoje odvolanie odôvodňoval odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, s/ a h/ CSP.

2.1. Označenie žalovaných v 2., 3., 7. a 8. rade, ktoré strany sporu sú zastúpení Slovenským pozemkovým fondom považuje za nedostatočné, nezodpovedajúce § 61 a § 132, § 133 CSP. Pokiaľ súd prvej inštancie takéto označenie strany sporu akceptoval a vo veci meritórne konal a rozhodol, neboli tak splnené procesné podmienky k takémuto postupu a došlo tým k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nemožno opomenúť, že na strane žalovaných ide o nútené procesné spoločenstvo, kde pre meritórne rozhodnutie vo veci je podmienkou účasti v konaní všetkých tých, ktorým svedčí pasívna legitímácia (okrem žalovaného v 1. rade, všetci dedičia po A. A., B. A., D. J. a D. A.). Poukázal na listinu – správu Obce B. C. zo dňa 03. 03. 2009, ako aj správu z 13. 07. 2020, v ktorých obec identifikuje právnych nástupcov viacerých osôb a na strane 3 prílohy prvej správy sú identifikovaní dedičia po A. A. a manž. B., H. A. a D. J.. V druhej správe sú identifikované aj údaje o D. A.. Časť týchto dedičov by ešte mala žiť, súd však na tieto dôkazy náležite nereagoval. Poukaz súdu prvej inštancie na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 11/2016 zo dňa 24. 02. 2016 podľa jeho názoru nie je namieste. Nejde tu už o situáciu, kedy by sme mali neznámeho (nezisteného) vlastníka, pretože tu máme okruh dedičov po každom z nich, ktorý bolo možné ďalej došetriť a podľa výsledkov stavať žalobu, čo však zo strany žalobcu urobené nebolo a súdom prvej inštancie nebolo žiadané.

2.2. Ďalej v podanom odvolaní odvolateľ namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na kúpnu zmluvu zo dňa 23. 10. 2018, uzatvorenú s P. I. A., od ktorej odkúpili okrem iného aj pozemky uvádzané v žalobe EKN parcela č. 2600/2, 2606/5, 2648, 3938 kat. úz. B. C. v celosti titulom dedenia za kúpnu cenu 26 048 eur, ktorá bola aj predávajúcej vyplatená. Vkladové konanie bolo vykonané na Okresnom úrade Nitra, odbor katastrálny pod č. V 10077/2018 a na týchto pozemkoch aj hospodári. V čase kúpy na LV bola zapísaná P. I. A. a neboli tu žiadne obmedzenia pre vlastníka, pokiaľ ide o nakladanie s nehnuteľnosťami. Do času kúpy týchto pozemkov bol vtedajší predseda žalovaného v 1. rade P. O. vypočutý ako svedok pred orgánmi polície. Po vznesení obvinenia (rok 2008 a 2010) následne nebol účastníkom trestného konania v akomkoľvek postavení, takže mu neboli doručované žiadne obsielky, ani rozhodnutia konajúcich orgánov. Nemali vedomosť o tom, či bola podaná obžaloba a aký bol jej výsledok. Žalovaný teda ako kupujúci nevedel o údajnom nezákonnom spôsobe získania prevádzaných pozemkov. Notárska zápisnica je verejnou listinou, ktorá podľa § 205 CSP potvrdzuje pravdivosť toho, čo sa v nej osvedčuje. Považuje sa preto za dobromyseľného a pravého vlastníka týchto nehnuteľností. Márnou však bola argumentácia o platnosti kúpnej zmluvy, o ktorú opiera nadobudnutie vlastníckeho práva a argumentáciu o pravosti jeho vlastníckeho práva. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru o neplatnosti kúpnej zmluvy, namieta, že bol pri nadobudnutí dobromyseľný, tým sa dostali do vzájomnej kolízie dve ústavné hodnoty – princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa a princíp ochrany pôvodného vlastníka. Namieta, že túto kolíziu súd prvej inštancie vyriešil nesprávne v jeho neprospech. Vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník, než nadobúdateľ v dobrej viere. V danom prípade nedbalého vlastníka reprezentujú žalovaní v 4., 5. a 6. rade a u ostatných žalovaných ho dokonca reprezentuje štát v podobe Slovenského pozemkového fondu. SPF mohol konať ihneď, ako si tretie osoby podľa prednášaných tvrdení neoprávnene osvedčili nehnuteľnosti. Takéto nekonanie SPF nemožno dávať v konečnom dôsledku za vinu žalovanému, a to ani prostredníctvom žaloby prokurátora na ujmu dobromyseľného vlastníka presadiť a napraviť takýto stav, ktorý zapríčinil štát svojím nekonaním. Podľa jeho názoru nie je celkom bez právneho významu aj tá skutočnosť, že príslušné orgány vrátane žalobcu, ktorí mali vedomosť o úplnom skutkovom a právnom stave ohľadne uvedených nehnuteľností, nepodnikli celé roky žiadne kroky v tom smere, aby docielili správny zápis v katastri (ak boli názoru, že správny zápis mal byť iný) alebo docielili výmaz jestvujúceho zápisu. Žalobca tak mohol urobiť priamo proti D. A. ešte za platnosti OSP podľa § 35 ods. 1 písm. f) CSP, čo sa však nestalo. Za takejto situácie je toho názoru, že je dôvodné očakávať, že zápis v katastri je správny, najmä keď žiadne obmedzenie na liste vlastníctva sa nenachádzalo.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho výroku VII. o zaplatení súdneho poplatku podali v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaní v 2., 3., 7. a 8. rade – neznámi právni nástupcovia, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom. Dôvodili tým, že súd prvej inštancie ich zaviazal podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch na zaplatenie súdneho poplatku, pričom je zrejmé, že žalovaného neznámeho vlastníka nie je možné stotožniť – zidentifikovať a nezistený-neznámy vlastník predstavuje špecifický subjekt, ktorý bol zavedený do slovenského právneho poriadku na základe špeciálnych zákonov (zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách a usporiadaní pozemkového vlastníctva v spojení so zákonom č. 229/91 Zb.). Majú za to, že žalovaní nezistení vlastníci majú v súdnom spore špecifické postavenie a môžu vystupovať ako strana v súdnom konaní a uplatňovať svoje procesné

práva a povinnosti výlučne prostredníctvom zákonného zástupcu SPF. Na druhej strane, špecifickosť subjektu neznámeho vlastníka spočíva v tom, že nemôže byť nositeľom určitých práv a povinností (napr. vo vzťahu k trovám konania, či súdnym poplatkom). Zákon neumožňuje SPF ako zástupcovi preberať na seba hmotno-právne povinnosti týkajúce sa akéhokoľvek zaplataenia záväzku. Pokiaľ ide o neznámych vlastníkov, rovnako vo vzťahu k nim nie je možné im uložiť povinnosť uhradiť súdny poplatok, spôsobilo by to nezáväznosť a nevykonateľnosť tohto výroku. Samotný žalovaný tým, že je neznámy, nemôže sám o sebe zabrániť súdnemu sporu, a tak predísť prípadnému neúspechu v súdnom konaní, keďže o súdnom konaní ani nevie. Slovenský pozemkový fond je len zástupcom neznámeho vlastníka, nie je stranou sporu, pričom zástupcovi nemožno uložiť povinnosť na úhradu súdneho poplatku; tá sa vzťahuje len na stranu sporu. Neznámi vlastníci nemajú známy pobyt, s vysokou pravdepodobnosťou už dávno zomreli, preto nemožno zaviazať na úhradu súdneho poplatku neznámeho vlastníka. Na základe uvedeného sa domáha, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku VII. zmenil tak, že žalovaní v 1., 4., 5. a 6. rade by boli povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet OS Nitra súdny poplatok 99,50 eura.

4. K podanému odvolaniu žalovaných v 2., 3., 7. a 8. rade, zastúpených SPF, sa vyjadril žalovaný v 1. rade. Má za to, že napadnutý rozsudok o trovách konania je správny. Je skutočnosťou, že SPF je zástupcom neznámych vlastníkov, to nikto nerozporoval. Rozsudkom však nebola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok SPF ako zástupcovi, ale priamo neznámym dedičom iba zastúpeným SPF. Za nepravdivé považuje tvrdenia SPF v tom, že v rámci správy majetku neznámych vlastníkov prijíma náhrady na ich účet a že s nimi môže nakladať len v rámci zákona a že ich môže odovzdať len osobe, ktorá preukáže, že ide o osobu označenú ako neznámy vlastník, alebo že je po ňom dedičom. SPF totiž v praxi postupuje tak, že pokiaľ za neznámych vlastníkov poberá nájomné za pozemky, alebo má iný príjem z nakladania s týmito pozemkami, tak tento príjem už považuje za svoj a neznámemu vlastníkovi ho nevracia, ani keď sa tento vlastník nájde, a to s poukazom na ust. § 18 ods. 5 zákona č. 180/95 Z. z. Záverom podotkol, že ak sa rozsudok stane právoplatný, výsledkom bude to, že sporné nehnuteľnosti neznámych vlastníkov naďalej zostanú v moci SPF s právom poberať benefity ako nájomné, z ktorého neznámy vlastník nebude profitovať, aj keby sa niekedy našiel a zároveň sa založí nespravodlivosť nová, pretože za sporné pozemky žalovaný v 1. rade riadne na základe kúpnej zmluvy zaplatil a po reštitúcií „na neznámeho vlastníka“ spätná dobytosť kúpnej ceny bude otázna.

5. K odvolaniu žalovaného v 1. rade sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Nestotožnil sa s jeho záverom, že v žalobe, resp. v konaní nie je správne stanovený okruh strán sporu. Pre prokuratúru je relevantným dôkazom pre určenie okruhu dedičov po zomrelom iba právoplatné dedičské rozhodnutie. Takéto rozhodnutie v prípade po A. A., B. A., D. J. a D. A. vydané nebolo, preto nemohol objektívne pristúpiť k označeniu dedičov, ako to žiada žalovaný v 1. rade. V tomto smere vykonal šetrenie, pričom zistil, že Okresný súd Nitra neevidoval v registratúrnom stredisku dedičské konanie na vyššie uvedené osoby. K osobe D. J. šetrenie nebolo možné vykonať, pretože tento na liste vlastníctva nebol identifikovaný dátumom narodenia, ani dátumom smrti. V tejto súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu SR IV. 1/02. Zastáva názor, že tzv. nezistený vlastník podľa § 13 zák. č. 180/95 Z. z. ako subjekt „sui generis“ je nositeľom procesnej subjektivity, a to až do okamihu, kedy postavenie tzv. nezisteného vlastníka stratí v dôsledku jeho presnej identifikácie spôsobom predpokladaným § 20 ods. 1 citovaného zákona, ktorá skutočnosť v prejednávanej veci nenastala. V zmysle § 93 ods. 1 písm. b/ CSP využil na základe svojich poznatkov z trestného konania oprávnenie podať žalobu, ktorá má povahu generálneho prostriedku ochrany objektívneho vlastníckeho práva, predovšetkým pokiaľ ide o dodržiavanie zákonnosti pri jeho nadobúdaní. Žalobu podal nezávisle od toho, že ako správu majetku neznámych vlastníkov vykonáva Slovenský pozemkový fond. Žiadne z ustanovení CSP, ani aktuálna judikatúra nestanovuje ako procesnú podmienku konania o žalobe prokurátora formálne presnú špecifikáciu dedičov po zomrelom vlastníkovi, keď týchto nie je možné spoľahlivo identifikovať, nakoľko neprebehlo žiadne dedičské konanie a označené zákonné ustanovenia umožňujú v civilnom sporovom konaní účasť neznámych vlastníkov zastúpených Slovenským pozemkovým fondom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie KS v Nitre 25Co/98/2021 zo dňa 10. 08. 2022, v ktorom súd pripustil, že ak nie sú dedičia známi, tak stranou sporu môžu byť neznámi dedičia zastúpení Slovenským pozemkovým fondom. Samotný žalovaný v odvolaní opisuje, že zo správ Obce Veľké Zálužie nie je okruh všetkých zákonných dedičov ustálený, čím vlastne potvrdzuje jeho argumentáciu, že jediným relevantným dôkazom, na základe ktorého by bolo možné identifikovať prvú generáciu dedičov po zomrelom, je dedičské rozhodnutie, ktoré po štyroch zomrelých v tomto prípade neexistuje.

5.1. Pokiaľ žalovaný v 1. rade namieta právne zhodnotenie jeho dobromyseľnosti, a teda nesprávne právne posúdenie veci, má za to, že súd v rozsudku označil dôkazy, vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové a právne argumenty strán sporu, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a z ktorých dôkazov vychádzal. Odôvodnenie rozsudku, keď súd dospel k záveru, že dobromyseľnosť žalovaného nemal za preukázanú, považuje za presvedčivé a v plnej miere sa s ním stotožňuje. Predseda družstva vedel o nezákonnom nadobudnutí vlastníctva k pozemkom predchodcom predávajúcej, najmä z jeho výsluchov na polícii, z oznámenia o užívaní pozemkov, ktoré poskytol polícii v rámci jeho súčinnosti v trestnom konaní, z listu vlastníctva pri uzatváraní nájomnej zmluvy v roku 2014, ako aj z médií. Preto tvrdenie, že kúpnu zmluvu podpísal dobromyseľne, je vyvrátené. Žalované družstvo ako kupujúci malo vedomosť o nezákonnom spôsobe získania prevádzaných pozemkov D. A., a napriek tomu kúpnu zmluvu uzavrel s jeho dedičkou. V tomto prípade dobrá viera žalovaného družstva ako nadobúdateľa neprichádza do úvahy a požiadavka jeho právnej istoty je tiež bezpredmetná. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 50/2010-11 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 107/2011, v zmysle ktorých na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a teda nemožno uvažovať o ochrane vlastníckeho práva, hoc i dobromyseľného nadobúdateľa. Posudzujúc vec z hľadiska záverov súdnej praxe, je potrebné dospieť k záveru, že žalovaný v 1. rade nebol dobromyseľný, preto jeho námietku ohľadom právneho posúdenia o dobromyseľnosti súdom prvej inštancie je potrebné vyhodnotiť ako účelovú a neopodstatnenú.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolania smerujú proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) stranami, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti uvedenej v § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 odsek 1, 2 CSP potvrdiť, pretože odvolanie žalovaného v 1. rade a odvolanie SPF (voči výroku o trovách konania) neboli spôsobilé zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

7. Predmetom konania bola žaloba Krajskej prokuratúry v Nitre, podaná v zmysle § 93 ods. 1 písm. b/ CSP o určenie, že A. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX bol ku dňu smrti vlastníkom pozemkov označených ako parcely registra „E“ č. 2600/2 – orná pôda o výmere 15 980 m², č. 3938 – orná pôda o výmere 14 448 m², obidve v podiele 1, zapísaných na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., N. F., pozemku označeného ako parcela registra "E" č. 2606/5 - orná pôda o výmere 1 625 m² v podiele 1/1 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra. Ďalej sa domáhal určenia, že B. A., L. M., narodená XX. XX. XXXX, zomrelá XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. C. K. XXX, bola ku dňu smrti vlastníčkou pozemkov označených ako parcely registra „E“ č. 2600/2 - orná pôda o výmere 15 980 m², č. 3938 - orná pôda o výmere 14 448 m² obidvoch v podiele 1, zapísaných na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra. Takisto sa domáhal určenia, že H. A., narodený XX. XX. XXXX, zomrelý XX. XX. XXXX B. F. bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku označeného ako parcela registra „E“ č. 2648 - orná pôda o výmere 20 048 m² v podiele 1/3 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., N. F., ako aj určenia, že D. J. bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku označeného ako parcela registra „E“ č. 2648 - orná pôda o výmere 20 048 m² v podiele 1/3 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra. Taktiež sa domáhal určenia, že D. A., narodený XX. XX. XXXX, zomrelý 30. 04. 1969, naposledy bytom B. C. K. XXX, bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku označeného ako parcela registra „E“ č. 2648 - orná pôda o výmere 20 048 m² v podiele 1/3 zapísaného na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre kat. úz. B. C., obec B. C., okres Nitra. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podanej žalobe vyhovel, keď dospel k záveru, že na požadovanom určení je naliehavý právny záujem. Dospel k záveru, že napriek osvedčeniu notárom JUDr. Jánom Boškom o vzniku vlastníckeho práva D. A. k nehnuteľnostiam na základe vydržania, neboli splnené podmienky pre vydanie takéhoto osvedčenia, čo znamená, že D. A. nenadobudol vlastnícke právo k sporným pozemkom v kat. úz. B. C., keď nespĺnil zákonné podmienky vydržania, nemohol preto nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním k sporným pozemkom, a preto ani dedením po nich ich nemohla nadobudnúť jeho dedička P. I. A. a táto následne nemohla platne uzatvoriť kúpnu zmluvu so žalovaným v 1. rade. Takáto kúpna zmluva je s poukazom na ust. § 39 OZ absolútne neplatná. Zaoberal

sa i obranou žalovaného v 1. rade, či sporné nehnuteľnosti nemohol nadobudnúť vydržaním, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný v 1. rade nemohol byť dobromyseľný, vzhľadom na konkrétne okolnosti, ktoré museli u neho vzbudiť pochybnosti, keď voči D. A. bolo vedené trestné stíhanie ohľadom nezákonne nadobudnutých nehnuteľností v kat. úz. B. C. a žalovaný v 1. rade sa nemohol spoliehať iba na hodnovernosť údajov v katastri nehnuteľností, čo je nepostačujúce vo vzťahu k preukázaniu jeho dobrej viery. Súd na základe vykonaného dokazovania preto dospel k záveru, že žalovaný v 1. rade nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe dobrej viery.

8. Podľa § 387 odsek 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd v zmysle ust. § 379 a § 380 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá a premisy zvolené v preskúmanom rozsudku rovnako ako aj závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel, sú racionálne a aj spravodlivé, v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou.

10. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsudku vykonal dokazovanie potrebné pre posúdenie uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa názoru odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď súd vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 odsek 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhodnotenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal odchýliť od týchto záverov súdu prvej inštancie.

11. Žalovaný v 1. rade v podanom odvolaní namietal nedostatočné označenie žalovaných v 2., 3. 7. a 8. rade, keď mal za to, že ide o nútené spoločenstvo, kde pre meritórne rozhodnutie vo veci je podmienkou účasť v konaní všetkých tých, ktorým svedčí pasívna legitímácia (žalovaný v 1. rade a všetci dedičia po A. A., B. A., D. J. a D. A.).

11.1. Zo správy Obce B. C. č. A/2009/00159-02 zo dňa 03. 03. 2009, ako aj z ďalšej správy Obce B. C. č. OCÚ-S2020/00457-02 zo dňa 13. 07. 2020 vyplynulo, že A. A., B. A., H. A., D. J. a D. A. zomreli. Boli identifikovaní nasledovne: A. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. C. XXX, B. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. C. XXX, H. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom v F., D. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. C. XXX. Pozemky, ktoré boli predmetom žaloby, neboli prejednané v dedičských konaniach po vyššie označených zomrelých, o čom svedčí aj zápis na listoch vlastníctva kat. úz. B. C. K. XXXX, XXXX, XXXX, ktorý bol vyhotovený ku dňu 01. 12. 2005. Rovnako nebolo sporné, že uvedené osoby svoje vlastníctvo k týmto pozemkom nepreviedli na žalovaného v 1. rade. Zo správy na č. I. 14 vyplynulo, že Okresný súd Nitra potvrdil, že neeviduje dedičské konanie po neb. A. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, ani po B. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX. Z osvedčenia o dedičstve zo dňa 05. 05. 1998 č. k. D 1930/95-19, Dnot 1798/95 v dedičskej veci po H. A. prichádzajú do úvahy: D. Q. (žalovaná v 4. rade), D. H. (žalovaná v 5. rade), I. A. (žalovaný v 6. rade), pričom žalovaní v 4., 5. a 6. rade boli zároveň dedičmi po B. A.. Uvedenému nasvedčuje i osvedčenie o dedičstve zo dňa 10. 08. 2005 č. k. 28D/987/2005, Dnot 152/2005 v dedičskej veci po B. A., zomr. XX. XX. XXXX (č. I. 118).

11.2. Pokiaľ žalobca označil žalovaného v 2. rade ako neznámi dedičia po A. A., nar. XX. XX. XXXX a zomr. XX. XX. XXXX, zastúpeného Slovenským pozemkovým fondom, žalovaného v 3. rade neznámi dedičia po B. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, zastúpenej Slovenským pozemkovým fondom, žalovaného v 7. rade neznámi dedičia po D. J., zastúpení Slovenským pozemkovým fondom a žalovaného v 8. rade neznámi dedičia po D. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovaného v 1. rade, že súd prvej inštancie nemal splnené procesné podmienky konania a došlo takýmto postupom k porušeniu jeho práva (žalovaného v 1. rade) na spravodlivý súdny proces.

11.3. Na základe judikatúry NS SR sp. zn. 8Cdo 31/2018 odvolací súd konštatuje, že pojem „nezistený vlastník“ je právna fikcia osoby, ktorej bola zákonom priznaná procesno-právna subjektivita, je priznaná aj fyzickým osobám (nezisteným vlastníkom), u ktorých možno vzhľadom na dátum ich narodenia logicky predpokladať, že už nežijú (ich spôsobilosť mať práva a povinnosti zanikla). Zákon vytvorenie fikcií tak pretransformoval do samotného procesno-právneho subjektu (nezisteného vlastníka), pri ktorom sa naďalej uvádza meno a priezvisko. Právna úprava vychádza z princípu, že procesno-právna subjektivita je širšia ako hmotno-právna, keďže podľa § 61 CSP procesno-právnu subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Fikcia nezisteného vlastníka umožňuje procesno-právne zabezpečiť identitu vlastníckeho vzťahu ku konkrétnej nehnuteľnosti a zachovať veľkosť spoluvlastníckych podielov zapísaných v katastri nehnuteľností. Súčasne umožňuje zabezpečovať procesno-právnu existenciu nezisteného vlastníka ako subjektu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností.

11.4. Identita nezisteného vlastníka ako účastníka konania sa odvíja od jeho zápisu v katastri nehnuteľností. Pri označení nezisteného vlastníka ako účastníka konania je nevyhnutné vychádzať zo zápisu jeho označenia na LV v katastri nehnuteľností. Zákon presnú formu nepredpisuje. Obligatórnym údajom je nezistený vlastník a jeho zastúpenie fondom. Fond pri zastupovaní nezisteného vlastníka musí postupovať s odbornou starostlivosťou (rozhodnutie NS SR 7Cdo 238/2021 zo dňa 28. 02. 2022).

11.5. V danej veci bolo zistené, že po neb. A. A., zomr. XX. XX. XXXX, B. A., zomr. XX. XX. XXXX a D. A., zomr. XX. XX. XXXX sa nevedelo žiadne dedičské konanie. Osobu – žalovaného D. J. nebolo možné identifikovať z dôvodu, že na liste vlastníctva sa nenachádzal ani jeho dátum narodenia, ani dátum úmrtia. Je nesporné, že fikcia subjektivity takéhoto nezisteného vlastníka trvá iba do okamihu, kedy nezisteného vlastníka možno na základe vykonaných dôkazov (rodné listy a úmrtné listy, príp. ďalšie verejné listiny) jednoznačne identifikovať a konštatovať zistenie jeho subjektivity ako fyzickej osoby. Označenie žalobcom strany sporu na strane žalovaných odvolací súd považuje za označenie zákonne udržateľným spôsobom, keď takýto postup súdu, ktorý konal s nezistenými vlastníkmi ako neznámymi dedičmi po A. A. (žalovaný v 2. rade), nezistenými dedičmi po B. A. (žalovaná v 3. rade), neznámymi dedičmi po D. J. (žalovaný v 7. rade) a neznámymi dedičmi po D. A. (žalovaný v 8. rade), pričom tieto osoby boli zapísané ako vlastníci sporných nehnuteľností pre kat. úz. B. C. k 01. 12. 2005, bol správny. Odvolací súd považuje takýto postup súdu prvej inštancie za správny, legitímny, ktorým nedošlo ani k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného v 1. rade, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces aj z dôvodu, že podanou žalobou súd konal práve v prospech dedičov po A. A., B. A., H. A., D. J. a D. A., keď určením, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po zosnulých, budú nehnuteľnosti následne prejednané v konaní o dedičstve ako majetok poručiteľov v prospech žalovaných v 2. až 8. rade, resp. t. č. v prospech neznámých dedičov po pôvodných vlastníkoch.

12. Odvolaciu námietku žalovaného v 1. rade, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď poukazoval na svoju argumentáciu ohľadne platnosti kúpnej zmluvy, o ktorú opiera nadobudnutie vlastníctva a zároveň v prípade záveru o neplatnosti kúpnej zmluvy preukázal nadobudnutie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam vydržaním, pretože bol pri nadobúdaní dobromyseľný, považoval odvolací súd za nedôvodnú.

12.1. Súd prvej inštancie sa správne v dôvodoch svojho rozhodnutia, a to najmä v bode 17., a 18. zaoberal platnosťou nadobudnutia vlastníctva k pozemkom D. A., pričom dospel k správne právne záveru, že neboli splnené podmienky pre vydanie osvedčenia o vydržaní jeho vlastníctva. Rovnako správny je záver súdu prvej inštancie, že pokiaľ D. A. nesplnil podmienky vydržania a nestal sa tak vlastníkom sporných pozemkov, hoci ako vlastník bol do katastra zapísaný, nemohla ani platne nadobudnúť po jeho smrti sporné nehnuteľnosti dedička P. I. A.. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na podrobné dôvody uvedené súdom prvej inštancie, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje a považuje ich ako za svoje vlastné, preto ich považuje za nadbytočné opakovať.

13. Bez ohľadu na dobromyseľnosť nadobúdateľa však podľa najnovšej judikatúry platí, že nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má. Odvolací súd záverom poukazuje na rozhodnutie Veľkého senátu Obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. IV. Obdo 2/2020 zo dňa 27. 04. 2021, ktorý prijal záver, že „na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do

katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje.

V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (Katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník.“ Rovnaké závery vyplynuli aj z uznesenia NS SR sp. zn. 8Cdo 278/2019 zo dňa 29. 06. 2021, ktorý poukázal práve na právne závery vyslovené veľkým senátom vo vyššie uvedenom uznesení.

14. Vzhľadom na to, že D. A. na základe osvedčenia o vydržaní nespĺnil zákonné podmienky pre vydanie takéhoto osvedčenia, teda nestal sa vlastníkom sporných nehnuteľností v kat. úz. B. C., nemohla následne nadobudnúť ani jeho dedička P. I. A. sporné nehnuteľnosti a táto nemohla ďalej uzatvoriť platnú kúpnu zmluvu so žalovaným v 1. rade. Keďže P. I. A. sa nikdy nestala vlastníčkou sporných nehnuteľností, nikdy nemohla ani previesť vlastnícke právo na žalovaného v 1. rade, keďže platí zásada, že nikto nemôže previesť na iného viac práv ako má sám. Pokiaľ aj súd prvej inštancie posudzoval dobromyseľnosť na strane žalovaného v 1. rade, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s posúdením tvrdenej dobrej viery žalovaného v 1. rade, pričom v podrobnostiach poukazuje na bod 19. rozsudku, pričom má za to, že žalovaný v 1. rade, vzhľadom na okolnosti daného prípadu, v žiadnom prípade nemohol byť dobromyseľný pri nadobudnutí vlastníckeho práva.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 odsek 1, 2 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na dôvody uvedené súdom prvej inštancie, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil, a preto ich opätovne neopakoval.

16. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj v jeho výroku VII., ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaných v 1. až 8. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet OS Nitra súdny poplatok vo výške 99,50 eura do 10 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie tak postupoval v súlade s § 2 ods. 2 zák. č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, keď žalobca bol od súdneho poplatku oslobodený a jeho žalobe bolo vyhovené. Podľa výsledku konania preto súd prvej inštancie správne zaviazal žalovaných v 1. až 8. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť tento súdny poplatok za žalobcu. Odvolanie Slovenského pozemkového fondu považoval odvolací súd za nedôvodné, pretože Slovenský pozemkový fond vystupuje len ako zástupca neznámych vlastníkov. Tomuto nebola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ale na zaplatenie súdneho poplatku boli zaviazaní účastníci označení ako žalovaní v 1. až 8. rade. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval odvolanie Slovenského pozemkového fondu za dôvodné.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu, že žalobca si žiadne trovy v odvolacom konaní neuplatnil a z obsahu spisu trovy odvolacieho konania ani nevyplývajú.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).